

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky, JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **G. J.**, zastoupené Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Masná 8, Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 6. 2006, č. j. 65 Az 289/2005 - 51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 22. 7. 2005, č. j. OAM-2072/VL-20-P14-2004, žalovaný neudělil žalobkyni (dále též „stěžovatelka“) azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně rozhodl tak, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Stěžovatelka proti rozhodnutí žalovaného podal žalobu, kterou krajský soud zamítl výše uvedeným rozsudkem.

Rozsudek stěžovatelka napadl kasační stížností. V této kasační stížnosti krajskému soudu vytýká, že se řádně nevypořádal se všemi skutečnostmi, které jsou součástí spisu, případně vyšly najevo v průběhu řízení před soudem. Zároveň namítá, že žalovaný při svém rozhodování nebral v úvahu zejména ust. § 32 odst. 2 zák. č. 71/1967 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „správní řád“), když nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí. Stěžovatelka dále namítá, že žalovaný porušil ust. § 3 odst. 4 správního řádu, neboť jeho rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Stěžovatelka rozhodnutí žalovaného dále vytkla, že z něj nevyplývá, čím se při rozhodování řídil, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí a jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právního předpisu. Žalovaný při svém rozhodování nebral v úvahu materiály týkající se porušování lidských práv, které otci stěžovatelky podle jejího názoru v zemi původu ze strany fyzických osob hrozí. Dále uvádí, že toto jednání je pak tolerováno státními orgány. Stěžovatelka v této souvislosti upozorňuje na pronikání těchto soukromých osob na vysoké funkce ve státních orgánech a uvádí, že tyto skutečnosti tvrdila od počátku správního řízení a uvedla je i v žalobě. Podle

stěžovatelky se pak správní orgán i soud omezily pouze na přezkoumávání důvodů, proč nesplňuje podmínky stanovené ust. § 12 zákona o azylu ani § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a toto své tvrzení odůvodnil obecným a ničím nepodloženým konstatováním, že v zemi původu stěžovatelce resp. jejím rodičům žádné nebezpečí nehrozí. Stěžovatelka také konstatuje, že není správný závěr žalovaného i krajského soudu, že skutečnost, že je její otec pronásledován soukromými osobami, a to protizákonně a za použití fyzického násilí, surovým zbitím a vyhrožováním smrtí, což je tolerováno státními orgány (zejména policií), nespadá do pojmu pronásledování. Stěžovatelka také namítá, že je toho názoru, že jsou v případě její rodiny splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu dle ust. § 14 zákona o azylu. Uvádí, že jsou rodina s pěti dětmi, z nichž dvě jsou nezletilé. Konstatuje, že jako rodina opustili vlast již před 11 lety a ona ani žádný z jejích sourozenců nepovažuje Ukrajinu za svou vlast a neovládá ukrajinský jazyk. Doplnuje, že celá její rodina vyznává baptistickou víru, což jim může v případě návratu na Ukrajinu, kde má silné postavení pravoslavná církev, značně přitěžovat. Žalovaný ani krajský soud pak tyto skutečnosti náležitě nezhodnotili a v tomto směru ani řádně neodůvodnili.

Současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť zákon o azylu, ve znění účinném od 13. 10. 2005, spojuje odkladný účinek přímo s podáním kasační stížnosti.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

K podmínkám přezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu stran jeho důvodů se Nejvyšší správní soud vyjadřoval ve vícero rozhodnutích, např. v rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaném pod č. 589/2005 Sb. NSS, kdy bylo judikováno, že: *„Není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námítky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá.“* (tam viz i odkazy na prejudikaturu), v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaném pod č. 133/2004 Sb. NSS, v rozsudku ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publikovaném pod č. 787/2006 Sb. NSS. Ve světle této judikatury lze již *prima facie* konstatovat, že rozhodnutí krajského soudu je přezkoumatelné.

Obecné námítky týkající se nedostatečného soudního přezkumu postupu správního orgánu při zjišťování skutkového stavu bez upřesnění konkrétních pochybení jak soudu, tak správního orgánu byly již předmětem množství rozhodnutí zdejšího soudu, námátkou lze uvést rozsudek ze dne 28. 4. 2004, č. j. 1 Azs 28/2004 - 41, www.nssoud.cz, který se vztahuje k soudnímu přezkumu nekonkretizovaných žalobních námitek. Námítky stěžovatelky vykazují rysy obdobné těm, na které dopadal zmíněný judikát.

Stěžovatelka rozhodnutí žalovaného dále vytkla, že něj nevyplývá, čím se při rozhodování řídil, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí a jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právního předpisu. Přezkoumatelností rozhodnutí správního orgánu se Nejvyšší správní soud zabýval již v mnoha rozhodnutích (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, zveřejněný pod. č. 638/2005Sb. NSS, kdy bylo např. uvedeno, že: „*. . . Rozhodnutí správního orgánu, v jehož odůvodnění nejsou uvedeny důkazy, na jejichž podkladě správní orgán dovodil své závěry, je v rozporu s § 47 odst. 3 správního řádu a je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. . .*“). V duchu požadavků kladených na rozhodnutí správního orgánu konstantní judikaturou pak lze konstatovat, že rozhodnutí správního orgánu je plně srozumitelné, jednoznačně popisuje zjištěný skutkový stav, přičemž vychází z provedených důkazů, které jsou v něm uvedeny, a obsahuje logicky postavené důvody, o které se opírá.

Námítka týkající se nesprávné aplikace § 12 zákona o azylu ve vztahu k jednání ze strany soukromých osob, případně míry aprobační takového jednání státními orgány země původu, byla již v judikatuře Nejvyššího správního soudu vyřešena. Jak již bylo např. judikováno: „*Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.*“ (Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48; dostupný na www.nssoud.cz; srov. dále např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, dostupný na www.nssoud.cz). K pochybnostem o schopnosti státních orgánů ochránit žadatele o azyl v zemi jeho původu se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozhodnutí ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, dostupné na www.nssoud.cz, kdy uvedl, že: „*Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*“.

Výše uvedená judikatura pak dopadá i na případ stěžovatelky, která požádala o azyl s tvrzením mj. o pronásledování soukromými osobami (vedle dalších důvodů, které uváděla), přičemž její rodiče nevyužili vnitrostátních prostředků ochrany před tímto pronásledováním v zemi původu. Podle názoru Nejvyššího správního soudu žalovaný a krajský soud tedy při hodnocení stěžovatelčiny žádosti o azyl rozhodovali v souladu s touto ustálenou judikaturou.

Otázka aplikace § 14 zákona o azylu pak byla již předmětem velkého množství rozhodnutí zdejšího soudu. Například bylo judikováno, že: „*Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.*“ (Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55). Narozením dítěte

na území České republiky jako důvodem pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu se pak Nejvyšší správní soud zabýval např. ve svém rozhodnutí ze dne 9. 3. 2004, č. j. 4 Azs 22/2004 - 65, dostupné na www.nssoud.cz, kdy bylo uvedeno, že: „*Správní orgán v azylovém řízení nepřekročil ani nezneužil meze správního uvážení, neshledal-li ve zjištěné skutečnosti, že se žadatel narodil v České republice matce, která má bulharskou státní příslušnost, a údajnému otci, který je státním příslušníkem Ukrajiny, za situace, kdy ani jednomu z rodičů azyl na území ČR nebyl udělen, důvod zvláštního zřetele hodný a tedy důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu.*“ Výše uvedeným případům ve své podstatě odpovídá i situace stěžovatelky. Jakkoli je jistě chvályhodné, že někteří příslušníci rodiny stěžovatelky v ČR studují a mají výborný prospěch, a třebaže si podle všeho na pobyt v ČR zvykli a jejich vztah k zemi původu je vlivem delšího pobytu v ČR oslaben, nelze z toho ještě vyvozovat, že by se tím stěžovatelčin vztah k ČR stal natolik intenzívním, aby bylo nutno považovat za nehumánní, pokud by jí azyl nebyl poskytnut. Uvedené skutečnosti lze jistě vzít v úvahu, pokud by stěžovatelka usilovala o získání práva pobývat v ČR v režimu podle zákona o pobytu cizinců, nezakládají však, zhodnotí-li se ve svém celku, ještě důvod k postupu podle § 14 zákona o azylu.

Stěžovatelka rozšířila důvody kasační stížnosti nad rámec bodů žalobních, pokud tvrdí, že vyznává baptistickou víru, což jí může v případě návratu na Ukrajinu, kde má silné postavení pravoslavná církev, značně přitěžovat. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. však Nejvyšší správní soud nepřihlíží ke stížním důvodům, které žalobce neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl; k tomu zejm. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49 (publ. pod č. 419/2004 Sb. NSS), dále též např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 1 Azs 9/2003 - 33, www.nssoud.cz. V případě stěžovatelky zde uplatněním § 104 odst. 4 s. ř. s. nedochází k porušení zásady „non refoulement“ ve smyslu čl. 33 Úmluvy o právním uprchlíků (č. 208/1993 Sb.), neboť potenciální ústrky kvůli baptistické víře, jež by snad teoreticky mohly stěžovatelku na Ukrajině čekat, zjevně nedosahují intenzity ohrožení vyžadované zmíněným ustanovením mezinárodní smlouvy.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu